Kymmenien kanssa on keskusteltu yhteismetsästä, mutta kynnys puheista tekoihin on aika suuri. **TIMO HANNONEN, METSÄNHOITOYHDISTYS PÄIJÄT-HÄME**

Päijät-Hämeen yhteismetsä aikoo kasvaa pikkuhiljaa

Päijät-Hämeen yhteismetsä viettää toista vuottaan. Se lupaa pysyä jatkuvasti avoimena uusille liittyjille.

Päijät-Hämeen yhteismetsän perustivat Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme, Suomen metsäkeskus, Metsähallitus, Family Timber Finland Oy sekä kolme yksityistä metsänomistajaa, kertoo yhteismetsähankkeesta vastaava **Timo Hannonen** metsänhoitoyhdistyksestä.

Yhdistyksen piirissä uudesta yhteismetsästä oli puhuttu jo vuosia, ja EU-rahoitteinen sukupolvenvaihdoshanke toi voimavarat idean toteuttamiseksi.

Yhteismetsä perustettiin viime vuonna kesäkuussa. Osakaskunnan ensimmäinen kokous pidettiin tammikuussa.

Ajatuksena oli perustaa yhteismetsä ensin ja markkinoida vasta sitten sen sijaan, että oltaisiin houkuteltu kaikki liittyjät etukäteen. Ohjesääntöön on kirjattu, että yhteismetsä ottaa uusia osakastiloja jatkuvasti.

Laajentaminen vaatii tiedottamista

Hannosen mielestä valittu tie näyttää oikealta. Tänä vuonna mukaan liittyy kaksi uutta osakasta, jotka kasvattavat yhteismetsän 300:sta noin 340 hehtaariin.

Yhteismetsä ei laajene jatkossakaan itsestään, vaan kasvu vaatii jatkuvaa markkinointia.

”Kymmenien kanssa on keskusteltu, mutta kynnys puheista tekoihin on aika suuri.”

Yleisin syy olla liittymättä on tunneside omaan metsään.

”Olen kuullut lukuisia kertoja eri sanoin, että hyvä juttu, mutta tunnesyistä ei.”

Tasapuolinen kohtelu hälventää epäluulot

Yhteismetsän alkupinta-ala mahdollistaa jo järkevän toiminnan. Hakattavaa on riittävästi, ja osakkaille voidaan maksaa tili ensimmäisestä toimintavuodesta alkaen. Rakenne ei juuri horjuisi, vaikka mukaan liittyisi taimikkovaltaisiakin tiloja.

Tärkeä periaate uuden yhteismetsän toiminnassa on kaikkien tasapuolinen kohtelu. Hannosen mukaan yhteismetsään liittyminen on perinteisesti herättänyt monessa metsänomistajassa epäilyksiä osuuden oikeasta arvosta. Siksi Päijät-Hämeen yhteismetsä on halunnut toimia mahdollisimman läpinäkyvästi.

”Hyvä kaupankävijä ei hyödy, vaan jokainen liittyjä saa saman kohtelun”, Hannonen kuvaa.

Tila-arvioita tekevät vain nimetyt kaksi henkilöä, joten osuuden arvon ei pitäisi riippua arvioitsijasta.

Kaikki työt ja kaupat kilpailutetaan

Päijät-Häme on varsin laaja alue, joten yhteismetsästä ei tule yhtenäistä metsämannerta.

Kaikissa kunnissa on kuitenkin metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilöitä, jotka voivat hoitaa yhteismetsän asioita omalla alueellaan.

”Laajuuden haitta on se, että joudutaan kuulumaan aika moneen tiekuntaan.”

Vaikka yhdistys on toiminut moottorina yhteismetsän perustamisessa, sillä ei ole erityisasemaa metsätöiden toteuttajana. Työt ja puukaupat kilpailutetaan.

Metsänhoitotöiden kilpailutus suurina kokonaisuuksina houkutteli kaikki toimijat, joille tarjouspyyntö lähetettiin, tarjoamaan.

Asiantuntijana kilpailutuksessa toimii metsänhoitoyhdistys. Siihen ei kuitenkaan sido ohjesääntö, vaan osakaskunta voi valita haluamansa tekijät.

”Yhdistyksellä ei ole mitään ylivaltaa. Sen pitää lunastaa paikkansa omalla toiminnallaan”, Hannonen painottaa.

HENRIK SCHÄFER

KARI SALONEN

Hilja ja Heikki Nieminen harkitsivat tarkkaan yhteismetsään liittymistä kuunnellen ystävien neuvoja. Nyt olo on hieman haikea mutta luottavainen.

Kotimetsä haluttiin säilyttää suvussa

SYSMÄ (MT)

Aikaisemmin **Hilja** ja **Heikki Nieminen** työskentelivät paljon omalla metsätilallaan, Heikki Nieminen teki hankintahakkuitakin. Sittemmin ikä ja Heikin sairaus ovat vähentäneet voimia. Niemiset päättivät liittää 37 hehtaarin metsätilansa Päijät-Hämeen yhteismetsään.

”Olemme sen verran iäkkäitä ihmisiä. Metsässä on aina sitä taimikonhoitoa ja semmoista kaikkea”, Hilja Nieminen perustelee.

Niemisillä on kaksi tytärtä. Molemmilla tyttärillä on omat ammatit, samoin vävyillä. Metsätilan hoito ei sovi heidän elämäntilanteeseensa, mutta metsäomaisuus haluttiin silti säilyttää suvussa.

”Ei tarvitse myydä mummolan metsää”, Hilja toteaa.

Tuttavat ja sukulaiset kannustivat liittymään

Myyminen olisi tuntunut hankalaltakin. Niemiset luottivat puolueettomaan arvioijaan, joka kävi määrittämässä metsätilan arvon yhteismetsäosuuksina.

”Ensimmäinen tili tulee varmasti ensi vuonna. Sitä ei tiedä, milloin se tulee meidän metsästä.”

Päätös muuttaa kotimetsät osuudeksi ei toki syntynyt tuosta vain. Niemiset kävivät metsänhoitoyhdistyksen tiedotustilaisuudessa, puhuivat ystävien ja sukulaisten kanssa aiheesta, ja kaikki pitivät yhteismetsää hyvänä vaihtoehtona.

”Kyllähän se tuntuu haikealta. Mutta marjassa ja kävelyllä saa käydä, ei se sitä estä. Ihan luottavaisin mielin ollaan.”

HENRIK SCHÄFER

Kauhajoen kaupungilta 500 hehtaaria yhteismetsään

Kauhajoelle perustetaan vuoden lopussa 1500 hehtaarin yhteismetsä. Kauhajoen kaupungin liittämät metsät kattavat siitä kolmanneksen.

”Halusimme kaupungin puolesta edistää tällä tavoin hyvää metsäaloutta. Yhteismetsä kokoaa pirstaleisesti sijoittuneita metsätiloja yhteen, työllistää metsäalan väkeä ja tuo kaupungille verotuloja”, toteaa työpäällikkö **Hannu Törrönen** Kauhajoen kaupungin suunnittelu- ja rakentamisosastolta.

Kaupunki omistaa tällä hetkellä yhteensä noin 2 000 hehtaaria metsää, joista osa on puistoja.

EU:n maaseudun kehittämisrahaston tukea nauttinut yhteismetsähanke keräsi Metsäkeskuksen projektipäällikön **Jarmo Mularin** mukaan mukavasti liittymishaluisia metsänomistajia.

Perustamisvaiheessa Kauhajoen yhteismetsään kuuluu 41 osakasta.

”Yhteismetsään on liittynyt erityisesti pieniä metsätiloja”, Mulari kertoo.

> Monilla on vielä sukua Kauhajoella. Heille on tärkeää säilyttää jonkinlainen side kotiseutuunsa.«
>
> **JARMO MULARI**

Osakkaista suurin osa ulkopaikkakuntalaisia

Tyypillinen liittyjä on ulkopaikkakuntalainen, joka ei halua kokonaan luopua metsästään mutta ei toisaalta ehdi tai jaksa hoitaa sitä. Mularin mukaan 85 prosenttia osakkaista asuu muualla kuin Kauhajoella, monet heistä pääkaupunkiseudulla.

”Monilla on vielä sukua Kauhajoella. Heille on tärkeää säilyttää jonkinlainen side kotiseutuunsa.”

Kauhajoen yhteismetsän osakkaaksi ei tässä vaiheessa voi enää liittyä. Mularin mukaan osakaskunta pitää ensimmäisen kokouksensa helmikuussa. Sen jälkeen kasvuhalut ovat osakaskunnan päätettävissä.

Metsänhoitotöiden teettämisestä, puukaupoista ja muista käytännön asioista vastaa osakkaiden valitsema hoitokunta.

Samantyyppinen yhteismetsä Kauhavalla

Kauhavalle perustettiin viime vuonna samantyyppinen, 1 400 hehtaarin yhteismetsä. Siinä osakkaina on niin ikään useita helsinkiläisiä ja espoolaisia sekä Kauhavan kunta.

Sitä ennen Etelä-Pohjanmaalle on perustettu yli tuhannen hehtaarin yhteismetsä runsaat 50 vuotta sitten.

Maakunnan suurin yhteismetsä on 2 500 hehtaarin kokoinen Ilvesjoen yhteismetsä. Toiseksi suurin on Purmon yhteismetsä 1 750 hehtaarillaan. Molemmat niistä on perustettu sodanjälkeisen asutustoiminnan yhteydessä.

”Kauhajoen ja Kauhavan yhteismetsät ovat puhtaasti metsänomistajien keskenään perustamia”, Mulari selventää.

SUVI NIEMI

MIRJA KOIVISTO

Yhteismetsähankkeen vetäjä Jarmo Mulari (vasemmalla), osakas Heino Karhu ja Kauhajoen kaupungin työpäällikkö Hannu Törrönen tutkivat Kauhajoen yhteismetsän tilarajoja.

Alajärvellä asetettu tavoitteeksi 1 000 hehtaaria

Eteläpohjalainen Alajärven kaupunki on polkaisemassa pystyyn uutta yhteismetsää yhdessä yli 40 kiinnostuneen metsänomistajan kanssa.

”Yhteismetsä on kunnan kädenojennus metsänomistajille. Alajärvi haluaa edistää metsätaloutta alueellaan”, selittää yhteismetsähankkeen projektipäällikkö **Jarmo Mulari** Suomen metsäkeskuksesta.

Alajärvi on ilmoittanut liittävänsä yhteismetsään vähintään 200 hehtaaria, jos riittävästi yksityisiä metsänomistajia lähtee mukaan. Tavoitteeksi on asetettu vähintään 1 000 hehtaarin pinta-ala.

Vähimmäistavoite näyttää täyttyvän, sillä tällä hetkellä kiinnostuneiksi ilmoittautuneiden metsänomistajien metsät mukaan lukien yhteismetsä ulottuisi 1 400 hehtaarin alueelle.

Kirje kaikille etämetsänomistajille

Mularin mukaan kiinnostuneista moni asuu kaukana Alajärveltä.

”Välimatka tekee omatoimisen metsänhoidon hyvin hankalaksi. Se on juuri kynnyskysymys: omatoimiselle yhteismetsä ei sovi, mutta sellaiselle, joka ei itse tee metsänhoitotöitä, se on hyvä vaihtoehto.”

Yhteismetsän selvityksessä on otettu yhteyttä tarkoin yhteismetsän kohderyhmään. Kirjeen ovat saaneet kaikki Alajärvellä metsää omistavat, mutta muualla asuvat metsänomistajat sekä Alajärvellä metsää omistavat kuolinpesät ja yhtymät.

Paikkakunnalla on lisäksi pidetty kaksi tiedotustilaisuutta syyskuussa.

Alajärvellä on ennestään neljä yhteismetsää. Mularin mukaan ne ovat lähinnä sukujen sisäisiä eivätkä laajene aktiivisesti.

Uusi yhteismetsä on tarkoitus perustaa kerralla suureksi. Tällä hetkellä selvitysvaihe on vielä käynnissä, joten osakkaaksi pääsevät kaikki halukkaat Alajärvellä metsää omistavat. Perustamisen jälkeen uusien osakkaiden ottamisesta päättää osakaskunta.

HENRIK SCHÄFER

Spruce Flex on UV-säteilyn kestävällä lämpömuovikalvolla pinnoitettu havuvaneri. Levy soveltuu sisäkäyttöön talousrakennuksissa, kuten maatalous- ja varastorakennusten seinä- ja kattolevyiksi.

- Helposti puhdistettava
- Valmis käyttöpinta
- Hyvä pohja kiinnikkeille

LISÄTIETOJA TUOTTEESTA:
Myyntipäällikkö Ismo Ranne,
puh. 010 465 0380

Myynti: rauta- ja rakennustarvikekaupat

WWW.METSAWOOD.FI/JALLEENMYYJAT

Lisätietoja tuotteesta:

MetsäWood